

Reakce na vládní plán restrukturalizace elektroenergetiky – klady i zápor

Po neúspěšném pokusu privatizovat českou elektroenergetiku se vláda ČR snaží o její restrukturalizaci. Kabinet schválil plán, podle kterého by ČEZ odprodal Fondu národního majetku šestašedesát procent akci své dceřinné společnosti - přenosové soustavy ČEPS, a.s. Výměnou za to by mu stát odprodal své významné podíly v distribučních firmách. Tuzemský dominantní výrobce elektřiny by tak ovládl majoritu v pěti a minoritu ve třech distributorech. V reakci na tak závažné rozhodnutí se přirozeně objevili protikladné názory na vhodnost tohoto opatření.

Usnesení vlády z 11.3. 2002 o propojení ČEZ a distribučních společností považuje za krok správným směrem **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, předkladatel neúspěšného privatizačního plánu: „Každá elektrárna má předem pevně danou svoji účinnost, náklady a tím i ekonomiku provozu“, uvedla ve svém stanovisku pro Zprávy ze SEVEn Anna Stárková, tisková mluvčí MPO, a pokračuje: „znamená to, že soutěžit mezi sebou mohou v omezené míře jen některé zdroje a jen v některých pásmech dodávky. Stejná situace je i na straně odběratelů. Zde jsou nesrovnatelné podmínky v nákladech na připojení, ztrátách ve vedení a podobně. Tyto skutečnosti pak vedou celý svět k tomu, že se výrobní a dodavatelské kapacity spojují do větších celků tak, aby dosáhly průměrné ceny dodávky a byly schopny působit na trhu s elektřinou.“

Vládou schválený postup tak má, podle MPO, vytvořit jakýsi tlumící ekonomický prostor, který při plném otevření trhu zachytí většinu nežádoucích výkyvů. Toto zejména platí pro oblast cen pro spotřebitele. Anna Stárková, tisková mluvčí MPO, proto uzavírá: „Bylo by velmi odvážné předpokládat, že dojde k výraznému snížení cen,

ale lze zaručit minimálně jejich stabilitu, provázanou na minimální změnu nákladů.“

Instituci, která bude muset vydat své stanovisko k realizaci tohoto kroku, bude **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**. Josef Bednář, předseda ÚOHS, se již v únoru 2002, v rozhovoru pro časopis Euro (č.6 z 11. 2. 2002) v reakci na původně plánovanou privatizaci vyjádřil, že navrženou strukturu energetiky by pravděpodobně nebylo možné schválit: „Paragraf 17 Zákona o ochraně hospodářské soutěže "Posuzování spojení podniků" jednoznačně hovoří o tom, že když se v případě spojení subjektů soutěž naruší podstatně, úřad ho nepovolí.“ Úřad podle tohoto paragrafu posuzuje potřebu zachování a rozvíjení účinné hospodářské soutěže, strukturu dotčených trhů, podíl spojujících se soutěžitelů na těchto trzích a potřeby a zájmy spotřebitelů.

Podstatným narušením soutěže se podle Josefa Bednáře rozumí to, že „dojde k významnému omezení funkcí soutěže na příslušném trhu. K takovému narušení soutěže by došlo na trhu výroby elektrické energie, kde vedle dominantního výrobce soutěží o přízeň odběratelů i nezávislí výrobci. Vertikálním propojením dominantního výrobce a provozovatele sítě by se ztížil přístup ostatních výrobců k zákazníkům“.

S vládním plánem, kromě MPO, souhlasí i **ČEZ**, kterého se tento plán zásadním způsobem dotýká. Podle Ladislava Kříže, tiskového mluvčího ČEZ, přinese „propojení s distributory prospěch zákazníkům, protože ČEZ bude moci přenést výhody své Duhové energie i na spotřebitele. Spojení s distribučními společnostmi by mělo zajistit nižší náklady na dodávku elektřiny, protože cesta ke konečnému zákazníkovi již nebude tvořena

pokr. na str.2

Zelená elektřina na prodej již i v Čechách

Západočeská energetika již zahájila prodej tzv. zelené elektřiny, tedy elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie. Někteří další obchodníci s elektřinou tuto možnost do budoucna zvažují.

Západočeská energetika, a.s. již 1. dubna 2002 zahájila prodej elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie, především z malých vodních elektráren, svým chráněným i oprávněným zákazníkům. Prodává ji za přírůstek k běžným cenám elektřiny ve výši 0,10 Kč/kWh, stále měsíční platby zůstanou nezměněné. Takto zvýšené příjmy plánuje ZČE využít jednak do rozvoje nových obnovitelných zdrojů energie, jednak do projektů osvěty a vzdělávání. Zákazníci, kteří si tento produkt objednají, získají certifikát (podnikatelé), respektive nálepku (domácnosti), které budou moci využít pro propagaci své náklonnosti k aktivní ochraně životního prostředí.

V České republice je momentálně platný systém povinného výkupu obnovitelných

zdrojů energie, jejichž cenu stanovil formou vyhlášky Energetický regulační úřad. Například Středočeská energetická, a.s. v roce 2001 vykoupila 162 GWh elektřiny pocházející z obnovitelných zdrojů, tj. 2,4% z celkem nakoupené elektřiny.

Podle vyjádření svých mluvčích ostatní distribuční společnosti prodej „zelené elektřiny“ zatím neplánují, trh však sledují a jsou schopni v budoucnu podobný produkt nabízet. Jako překážku zatím uvádějí i cenový výměr Energetického regulačního úřadu. Miroslav Kučera, tiskový mluvčí Západočeské energetiky, k tomu poznamenal: „Ten, kdo se objeví s něčím novým, musí čelit spoustě námitek a dohadů. Existují možnosti, jak nabízet produkt Zelená energie bez toho, aby se dostali do sporu s ERÚ. To již souvisí s vlastními filozofiemi produktu“.

-jk-

www.zce.cz

Přečtěte si

Zelená elektřina na prodej již i v Čechách	1
Reakce na vládní plán restrukturalizace elektroenergetiky – klady i zápor	1
Ropné společnosti se připravují na přechod na obnovitelné zdroje	2
Zelená elektřina – jsou lepší obchodovatelné certifikáty, nebo povinné výkupní ceny?	2
EEBW: Energie efektivně 2002	3
EPC & EC – co mají společného a co je odlišuje?	4
Energetický audit Fakultní nemocnice v Motole	4
Salt Lake City podporuje protokol z Kyoto	4
Stupeň otevření energetických trhů v EU	5
www.usporiespotrebice.cz	5
Vítr: další rekordní rok	5
Konference, výstavy a prezentace červenec - listopad	6
Adresy periodik zdarma distribuovaných prostřednictvím internetu	6

EEBW: Energie efektivně 2002

S blížícím se termínem mezinárodní konference a výstavy EEBW: Energie efektivně 2002 (5.–7. listopadu 2002 v pražském Kongresovém centru) přinášíme bližší informace o obsahové náplni jednotlivých sekcí a tematických oblastí, které zde budou diskutovány. V případě zájmu o účast na konferenci nebo výstavě (jako účastník či vystavovatel) nás prosím kontaktujte.

Sekce konference:

Liberalizace trhu – cesta k nižším nákladům na elektřinu

Jak působí liberalizovaný trh na snížení plateb za elektřinu?

Od roku 2002 je již třetina českého trhu s elektřinou otevřena konkurenci, od ledna 2003 přibude dalších cca 400 oprávněných zákazníků. Jak v praxi funguje liberalizovaný trh, jak se na něm obchoduje, jaké jsou zkušenosti z činnosti Operátora trhu a jak efek-

pokr. na str.3

Reakce na vládní plán restrukturalizace elektroenergetiky – klady i záporny

pokr. ze str. 1

řadou mezičlánků". Podle ČEZu doposud vedlo nezávislé fungování ČEZ a regionálních distributorů k situaci, kdy levná tuzemská výroba byla mnohdy z trhu vytlačována dražšími zahraničními i domácími výrobci.

Stanovisko **Pražské energetiky, a.s.**, jedné ze tří regionálních distribučních společností, kde stát vlastní menšinový balík akcií a kde by tím pádem ČEZ získal menšinový podíl, je ale odlišné: „Vstupem do distribučních společností ČEZ prostřednictvím svých členů v orgánech těchto společností získá informace o sto procentech zákazníků v ČR, respektive o tom, jak jednotlivé společnosti elektřinu nakupují. Získá tak informace o svých konkurencích z hlediska nákupu elektřiny. Tento krok není nijak sladěn s předcházejícím rozhodnutím vlády o vzniku liberalizovaného trhu a proklamacích o nastoupení cesty volného trhu“.

A jaké jsou výhody a nevýhody plánované restrukturalizace podle nezávislých pozorovatelů? Jan Slabý z makléřské a analytické společnosti **Wood & Company** si myslí, že zvolený způsob restrukturalizace přináší nejvíce výhod pro ČEZ a jeho akcionáře. Hlavní výhodou pro ČEZ je v možnosti upřednostňování nákupů elektřiny z vlastních zdrojů minimálně v těch pěti distribučních společnostech, v nichž má získat většinový podíl: „To je pochopitelně špatná zpráva pro nezávislé výrobce“. Stejně tak není podle Jana Slabého toto propojení ČEZ a distribučních společností příliš dobrou zprávou pro menšinové akcionáře v jednotlivých distribučních firmách, a především pak pro spotřebitele: „Vytvoření subjektu s tak dominantním postavením na celém trhu s elektřinou výrazně omezí očekávané pozitivní dopady liberalizace tohoto trhu. Konkurenční prostředí v sektoru bude totiž realizací vládního záměru značně omezeno.“

SEVEN, Středisko pro efektivní využívání energie, o.p.s. připravilo pro Ministerstvo financí v roce 2000 analýzu variant a kritérií privatizace energetiky. „Z hlediska zájmů celé ekonomiky je potřebné, aby liberalizovaný trh s elektřinou fungoval skutečně efektivně, aby byla dostatečná konkurence na trhu s elektřinou. Reintegrací a vytvořením supermonopolu nepochybně dojde k zásadnímu omezení konkurence na trhu s dopady na cenu elektřiny. Je vidět, že vláda prosazuje zájmy pouze jednoho podniku na úkor hospodářské soutěže a všech zákazníků. Teď záleží na Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, zda nezmění své původní, byť předběžné odmítavé stanovisko k takové fúzi.“, říká Jiří Zeman, zástupce ředitele SEVEN.

Juraj Krivošík

juraj.krivosik@svn.cz

Ropné společnosti se připravují na přechod na obnovitelné zdroje

V minulém čísle časopisu *Zprávy ze SEVEN* jsme zveřejnili článek o tom, že firma Shell do budoucna předpovídá výrazný nárůst využití obnovitelných zdrojů energie. Závěr článku obsahoval i informaci, že v průběhu následujících pěti let firma do rozvoje využití těchto zdrojů investuje asi půl miliardy dolarů. Jde o ojedinělý případ, nebo začátek změny?

Firma Shell je druhou největší ropnou společností na světě, ale má i více než dvacet let zkušeností s využitím solární energie a energie z biomasy. Výše zmíněná investice představuje asi 1,5% všech investic této společnosti. V současné době se firma zaměřuje především na solární fotovoltaiku a větrnou energii. Jejím cílem je stát se světovým leadrem v rozvoji větrných elektráren a má plány vystavět na 400 MW instalované kapacity větrných elektráren a zároveň získat 10% podíl na světové výrobě solárních fotovoltaických článků. Vlastní i 135 tisíc hektarů lesa využívaného jako biomasu pro

energetické účely a provozuje výrobu elektřiny z geotermální energie.

Třetí největší ropnou firmou je britská BP (British Petroleum) a i ona se již více než dvacet let věnuje obnovitelným zdrojům energie, především solární energii. V současnosti má asi 20% podíl na světové výrobě solárních fotovoltaických panelů. Cílem firmy je zvýšit obrát pobočky BP Solar ze 150 milionů v roce 1999 na jednu miliardu dolarů do roku 2007. Do roku 2003 pravděpodobně stoupne výroba solárních článků této firmy na 60 MW energie. V květnu 2000 firma koupila i 18,5% podíl ve společnosti Green Mountain Energy, která je největším dodavatelem zelené elektřiny v USA. Dalším jejím plánem je vybudovat 200 čerpacích stanic v 10 zemích, a postupně pak všechny nové stanice solárními panely, což představuje investici přibližně 50 milionů Euro, respektive 25% obrátu společnosti BP Solar.

Čtvrtou největší ropnou společností je TotalFinaElf, zaměřující se především na těžbu

zemního plynu. Mezi její plány patří i výstavba 400 MW větrných elektráren, z toho polovina podél mořského pobřeží Francie a Belgie. Od roku 1980 firma vlastní i 35% podíl v Total Energie, vedoucím světovém dodavateli fotovoltaických článků a je i výrobcem biopaliv s kapacitou 225 tisíc tun. Tuto kapacitu plánuje zvýšit na 400 tisíc tun a stát se předním světovým výrobcem biopaliv.

Vzhledem k celkovým investicím těchto firem do rozvoje využití fosilních paliv se jedná stále o relativně okrajovou záležitost. Dá se ale předpokládat, že bývalé "ropné společnosti" se postupně přemění na "energetické společnosti" a s úbytkem zdrojů fosilních paliv se připraví na zvýšené využití obnovitelných zdrojů energie.

-jk-

www.shellrenewables.com
www.bpsolar.com
www.totalfinaelf.com

Zelená elektřina – jsou lepší obchodovatelné certifikáty, nebo povinné výkupní ceny?

Energetický regulační úřad stanovil cenovým výměrem (27.11. 2001) pro rok 2002 minimální výkupní ceny pro energii z obnovitelných zdrojů. Jedná se o tradiční formu podpory využití obnovitelných zdrojů energie, které však s nástupem liberalizace energetiky začíná konkurovat systém obchodovatelných zelených certifikátů. Jaké jsou výhody a nevýhody těchto dvou přístupů?

Zatímco pevné výkupní ceny mohou vyvolat razantnější nárůst využití obnovitelných zdrojů v krátkodobém horizontu, dobře stanovený systém zelených certifikátů podporuje dlouhodobé zvyšování efektivnosti výroby zelené energie. Důležité je také podotknout, že pokud má systém pevných výkupních cen obnovitelné elektřiny fungovat i v liberálním prostředí, musí být zvýšené náklady přeneseny rovnoměrně na všechny hráče na trhu.

Pokud je výkup garantován dlouhodobě, výrobci mohou počítat s jistým odběrem elektřiny za předem stanovenou cenu a snímá to část jejich podnikatelského rizika. (V České republice však neexistuje žádná záruka ohledem budoucího vývoje výkupních cen.) Obecně platí, že dostatečně vysoké a dlouhodobě garantované ceny povedou k relativně rychlému nárůstu výroby. Tento přístup je však v dlouhém horizontu ekonomicky neefektivní, protože udržuje v provozu i technologicky zastaralé a drahé výroby. Naopak, prodej zelených certifikátů je realizován na konkurenčním trhu a umožňuje tak příjem podpory jen pro nejefektivnější výroby.

Veřejným zájmem je stanovit výkupní ceny tak, aby se obnovitelné zdroje dostaly na hranici konkurenceschopnosti s klasickými zdroji. Je však obtížné přesně odhadnout, jaký rozsah podpory jednotlivé kategorie zdrojů potřebují.

Rychlý vývoj technologií vyžaduje nákladnou aktualizaci legislativně zakotvených výkupních cen na základě nových analýz a zdlouhavého vyjednávání se zájmovými skupinami. Naproti tomu cena zelených certifikátů reaguje flexibilně na technologickou inovaci tak, aby bylo dosaženo předem stanoveného cílového podílu obnovitelné elektřiny. Dobré fungování trhu s certifikáty ale také vyžaduje určité transakční náklady.

Dalším problémem je, že pevně stanovená výkupní cena nereaguje na tržní cenu elektřiny a rozhodnutí o výrobě proto není citlivé na vývoj poptávky v čase. To neplatí u systému zelených certifikátů, kde příjem výrobce závisí přímo na ceně, za kterou svoji produkci prodá na obecném trhu s elektřinou.

Jana Szomolányiová

Kontakt: janas@svn.cz

EEBW: Energie efektivně 2002

pokr. ze str. 1

efektivní je obchodování na domácí burze? Jaké změny lze očekávat v dosavadním systému obchodování? Tyto a další otázky, relevantní informace a praktické zkušenosti pro všechny účastníky trhu – zákazníci, obchodníci a velké i malé výrobce budou diskutovány na sekci věnované liberalizaci energetických trhů. Svě místo zde bude mít i marketing – nový fenomén na konkurenčním trhu. Tématem diskusí ale budou i možnosti podpory a zkušenosti s využíváním elektřiny z obnovitelných zdrojů na liberalizovaném trhu – výhody a nevýhody jednotlivých nástrojů, budoucnost výrobců elektřiny z obnovitelných zdrojů na liberalizovaném trhu. Prezentovány budou i zkušenosti výrobců elektřiny v kogeneračních zdrojích.

Energy Performance Contracting a Energy Contracting – energetická služba na klíč s financováním a se zárukou

Zaručené úspory nákladů na energii prostřednictvím externích dodavatelů energetických služeb (ESCO)

Od roku 1993 se v České republice realizovalo téměř 50 projektů metodou Energy Performance Contracting (EPC) a rovněž byly realizovány desítky projektů energetickým contractingem (EC). Zákazníkům byly zaručeny úspory nákladů v desítkách milionů Kč. Proč je jen několik málo firem ESCO? Co brání státům a municipálním institucím v daleko větším využití nabízených možností metody EPC? Kdy je pro zákazníky výhodný energetický contracting a kdy Energy Performance Contracting? Od roku 2003 se očekává výrazný nárůst poptávky i nabídky služeb poskytovaných firmami ESCO – končí lhůta pro vypracování energetických auditů významných objektů – a jak dál?

Energetické audity a investiční rozhodování

Energetický audit – informace pro vrcholový management. Jak efektivně využít energetické audity při přípravě projektů a investičním rozhodování?

Jakou roli hrají energetické audity? Jsou to užitečné nástroje používané při efektivním rozhodování o řízení nákladů a investic, nebo představují energetické audity jen povinné výdaje bez reálných přínosů? Kdy a co způsobuje tento rozdíl? Zkušenosti z aplikace povinných auditů – porovnání domácích zkušeností se zahraniční praxí. Využití energetických

auditů v investičním rozhodování. Je energetický audit dostatečným zdrojem informací pro investiční rozhodnutí?

Biomasa? Tedy efektivně!

Kdy je využití biomasy ziskové a kdy ztrátové? A proč? Jaké jsou zkušenosti a úskalí se spalováním dřeva či zemědělských produktů doma a v zahraničí? Jak připravit a jak financovat projekty na využití biomasy, aby byly efektivní?

Odpovědi na tyto otázky, praktické zkušenosti z přípravy a provozu domácích i zahraničních projektů na využití biomasy, informace o dostupnosti biomasy a jejích cenách budou náplní přednášek i diskusí. Plakátová sekce propojí popisy jednotlivých projektů s osobním setkáním a diskusí s investory, developery a provozovateli projektů na využití biomasy v ČR i v zahraničí. Doprovodná výstava a exkurze po vybraných realizacích vám umožní na vlastní oči si ověřit získané informace a zkušenosti. Tato sekce vám přinese vše, co potřebujete vědět o biomase, na jediné místo.

Nízkoenergetické domy bez navýšených investic

Jak lze získat za málo peněz hodně muziky?

Stavět nové obytné domy tak, aby jenom splnily dnešní tepelné-technické normy je zbytečně drahé. Za stejné peníze lze i v domácích podmínkách již dnes postavit stejně komfortní dům s poloviční spotřebou energie na vytápění. Jak toho dosáhnout? Důležitá je především, vedle odborných znalostí a zkušeností, efektivní spolupráce všech zúčastněných stran při přípravě projektu – od architekta přes projektanta, odborníka na technické zařízení budov a energetika. Přednášková sekce, výstava i doprovodná exkurze bude zaměřena na zkušenosti s přípravou, výstavbou a provozem nízkonákladových nízkooenergetických domů v domácích podmínkách a v porovnání se zahraničím.

Energeticky efektivní osvětlení

I projekty menší rozsahem mají viditelný přínos a velký potenciál

I když osvětlení tvoří jenom část spotřeby energie ve všech sektorech, existují i zde podstatně ekonomicky efektivní potenciály úspor elektřiny a příležitosti pro podnikání. Moderní

osvětlovací technologie přinášejí více světla za méně peněz a realizace těchto projektů představuje významný přínos pro podnikatelský sektor. V sekci budou představeny moderní přístupy a úspěšná řešení jak v oblasti veřejného osvětlení měst a obcí, tak možnosti uplatnění efektivních řešení a netradičních možností financování při osvětlování i v komerčních a průmyslových objektech.

Simulace budov a techniky prostředí 2002

Součástí konference bude i řada doprovodných aktivit a seminářů. Jedním z nich bude samostatná konference Simulace budov a techniky prostředí 2002, která proběhne 7. listopadu 2002. Konference je zaměřena na uplatnění počítačových simulací budov a zařízení techniky prostředí v těchto oblastech: Počítačové simulace energetických bilancí budov a systémů, Optimalizace chování systémů vytápění, větrání a klimatizace, Řešení nestandardních stavebních prvků, Počítačové simulace související s využitím netradičních zdrojů energie, Modelování vnitřního prostředí, Počítačové simulace proudění v místnostech a prvcích zařízení techniky prostředí.

Máte zájem o účast na konferenci a výstavě EEBW: Energie efektivně 2002?

Pošlete nám e-mail na adresu: eebw@svn.cz, fax na číslo: 02/ 2424 7597, nebo zavolejte: 02/ 2425 2115 a rádi vám zašleme přihlášku a předběžný program.

Podrobné informace najdete též na internetové adrese:

www.eebw.cz

Záštita:

Hlavní město Praha
Hospodářská komora ČR
Ministerstvo pro místní rozvoj
Ministerstvo životního prostředí
UNDP / GEF

Odborná garance a spolupráce:

Česká energetická agentura www.ceacr.cz
Český svaz stavebních inženýrů www.cssi-cr.cz
REHVA www.rehva.com

Společnost pro techniku prostředí www.csvts.cz/stp
Svaz podnikatelů v oboru technických zařízení

Media partners:

EPC & EC – co mají společného a co je odlišuje?

V minulosti časté zaměňování pojmů *Energy Performance Contracting (EPC)* a *Energy Contracting (EC)* způsobilo řadu nedorozumění a v některých případech vedlo ke ztrátě důvěry zákazníků při poskytování energetických služeb firmami ESCo. V čem spočívá hlavní rozdíl mezi těmito pojmy a proč je důležité tyto služby nezaměňovat? Obě metody energetických služeb poskytují zákazníkovi záruku (garanci), rozdíl je však v tom, na co se tato garance vztahuje.

Rozdíl mezi EPC a EC

Firma ESCo, která poskytuje svému zákazníkovi energetické služby metodou EPC, se zavazuje, že zákazník dosáhne po realizaci konkrétních opatření určité úspory energie, čili i úspory nákladů spojených s touto spotřebou a to po celou dobu trvání smlouvy s firmou ESCo, která projekt realizuje.

Naproti tomu firma ESCo, která realizuje projekt metodou energetického kontraktingu (EC), garantuje svému zákazníkovi, že mu zajistí dodávku dohodnutého množství energie za stanovenou cenu po celou dobu trvání kontraktu.

Kdy je tedy vhodné žádat služby metodou EPC a kdy naopak vyžadovat služby energetického kontraktingu? To představuje základní rozhodnutí zákazníka na cestě za kvalitními energetickými službami.

Výhody a nevýhody

Hlavní službou, která je s realizací projektů metodou EPC i EC spojená, je převzetí převážně většiny technického rizika budoucího energetického provozu či hospodářství od zákazníka na firmu ESCo. Tím, že ESCo poskytuje smluvní záruku i za finanční výsledek projektu, převezme na sebe starost i o budoucí hospodářské výsledky spojené s energetickým provozem (spotřebou) zákazníka a ošetřuje tím zákazníkovi i riziko finanční.

Další nezanedbatelnou službou, která je spojena s metodami EPC i EC, je zajištění financování celého projektu, což bývá z počátku těchto projektů hlavní motivací pro zákazníka ke spolupráci s ESCo firmami. Velmi často se dokonce prezentovalo EPC i EC jako metoda financování energetických projektů, což vedlo k nedorozumění nejen mezi firmami a zákazníky, ale často nebylo jasno ani mezi energetickými odborníky.

Proč je tedy důležité rozlišovat mezi EPC a EC? Některé projekty, které měly všechny rysy EC, byly v začátcích rozvoje trhu s energetickými službami u nás prezentovány jako projekty EPC. Toto zjednodušení zpočátku vedlo ke zvýšenému zájmu zákazníků o jejich služby, protože metoda EPC byla v té době již známá a navíc oficiálními institucemi podporovaná služba. Problém nastal ve chvíli, kdy zákazník zjistil, že očekávaná garance za úspory, kterou nabízí EPC, není těmito firmami zajišťována. Firmy poskytly garanci na dodávku energie (většinou tepla na vytápění a ohřev TUV), poskytly garanci za nabídnutou cenu za tuto energii a vyžadovaly dlouhodobou smlouvu se zákazníkem na odběr energie (tepla). Očekávání zákazníků a možnosti firem poskytujících služby metodou EC se tak rozcházel.

Finanční motivace

Doposud se stále „zapomíná“ i na skutečnost, že firma ESCo zajišťuje nejen finanční zdroje potřebné pro realizaci projektu, ale na rozdíl od např. bankovního ústavu dlouhodobě sleduje a hlavně garantuje dosažení energetických nákladů (úspor), zajišťujících splacení všech nákladů projektu. Řada projektů energetických úspor realizovaných metodou EPC i „klasičky“ dodavatelským způsobem potvrdila, že bez trvalé motivace k dosažení úspor nákladů se počáteční úspory pomalu vytrácejí a v řadě případů tak tech-

nické instalace nesplní svůj původní účel – snížit náklady zákazníka.

Co lze očekávat od projektů EPC a EC a na co naopak nestačí?

Projekty EC jsou vhodné zejména pro zákazníky, kteří potřebují řešit dožívající zdrojovou část svého energetického provozu (systémy CZT, blokové kotelny, průmyslové zdroje apod.), kteří mají dlouhodobou perspektivu dostatečného odběru energie z tohoto zdroje, kteří nechtějí či ani nemohou použít vlastních finančních zdrojů nezbytných pro projekt rekonstrukce a kteří mohou a chtějí svěřit energetický provoz do rukou ESCo. Tam, kde nejsou splněny tyto podmínky, nelze očekávat od projektu EC úspěch. Výhodou EC je komplexnost řešení na straně dodávky energie, nevýhodou je naopak neřešení problému spotřeby na straně zákazníka, což může způsobovat zbytečné předimenzování nového zdroje energie budovaného v rámci EC projektu.

Projekty EPC jsou vhodné pro zákazníky, kteří chtějí snížit konečnou spotřebu energie ve svých objektech, kteří mají zajištěn dlouhodobý stabilní provoz těchto objektů a kteří mají zaručeno, že po dobu trvání projektu EPC budou schopni splácet vynaložené náklady. Pokud není jistota budoucího provozu, pokud zákazník není schopen zaručit budoucí toky hotovosti definované projektem EPC, potom firma ESCo nemůže zákazníkovi zaručit řešení jeho energetických problémů metodou EPC.

Výsledky z desítek projektů EC a asi 50 projektů EPC, které byly v posledních 8 letech realizovány, jsou ale jasným důkazem kvality těchto služeb, profesionality firem ESCo a životaschopnosti projektů energetických služeb na českém trhu.

-mv-

Miroslav.Votapek@svn.cz

Energetický audit Fakultní nemocnice v Motole

Fakultní nemocnice v Praze Motole je největší zařízení svého druhu v České republice. V médiích se pravidelně objevují zprávy o havarijním stavu některých pavilonů a poslanci pak jednají o miliardových příspěvcích státu na jejich rekonstrukci. A přitom právě tato nemocnice může sloužit jako příklad, že úsporná opatření mohou být "samofinancovatelná" a mohou uvolnit nemocnici cestu k dalšímu rozvoji.

Areál Motolské nemocnice s 2600 lůžky má roční spotřebu energie okolo 600 tis. GJ. Energetický audit, vypracovaný v nedávné době, odkryl významné možnosti úspor energie ve všech třech oblastech spotřeby energie: ve zdrojích, v rozvodných sítích i v konečné spotřebě.

Hlavním zdrojem úspor je technicky zastaralá kotelna. Zde se ukázala jako efektivní celková rekonstrukce současného předimenzovaného zdroje, která souvisí s nahrazením netechnologické spotřeby páry teplovodním vytápěním. Výroba páry zůstala zachována jen pro technologie v prádelně a kuchyni, které souse-

dí s kotelnou. Byl navržen nový řídicí systém, který je schopen koordinovat využití zdrojů, eliminovat energetické ztráty a zároveň významně zjednodušit obsluhu. Ve spotřebě byla navržena řada opatření v řízení vytápění, ve vzduchotechnice a také využití odpadního tepla. Potrubní rozvody, které nyní rozvádějí vedle do objektů současně jak páru, tak horkou vodu, budou přeměněny pouze na vodní s rozvodnými nižší teplotou.

Realizací souboru navržených opatření vznikne úspora více jak 50% současné spotřeby energie. Navíc úspora vody, nákladů na údržbu a nákladů mzdových. Návratnost investic po uvedení do provozu se zaplatí do čtyř let. Poté může přinášet nemocnici každý rok mnohamilionové úspory. Vedení nemocnice v současné době organizuje veřejnou soutěž pro zabezpečení realizace návrhů metodou EPC – „financování z úspor“.

-ti-

Ladislav.Tintera@svn.cz

Salt Lake City podporuje protokol z Kyoto

Organizátor letošních zimních olympijských her, město Salt Lake City v USA a jeho představitelé se rozhodli podpořit celosvětové úsilí o prevenci klimatických změn a splnit podmínky protokolu, podepsaného v japonském Kyotu. Organizace v majetku města tedy sníží své emise do roku 2006 podle dohody z Kyoto. Konečným cílem je, aby se celkové emise CO₂ vznikající na území města, snížily do roku 2012 o 7% ve srovnání s rokem 1990. Součástí projektu je i studie University of Utah, vyhodnocující místní dopady klimatických změn, v širším měřítku i podpora výstavby nízkoe energetických budov, veřejná doprava, recyklování odpadu a úspory energie a vody.

-jk-

Zdroj: <http://www.slcv.gov.com/mayor/pressreleases/kyoto%20protocol.htm>

Stupeň otevření energetických trhů v EU

V České republice i v zemích EU se průběžně mění podíl otevření trhu s elektřinou a zemním plynem konkurencí. Přinášíme proto tabulku znázorňující aktuální situaci v zemích Evropské unie. Obsažená informace uvádí podíl otevření energetických trhů, a podíl zákazníků, kteří změnili svého dodavatele (% uvádí podíl spotřeby elektřiny resp. plynu). Důležitá je přitom možnost změny a cenová hrozba, která v otevřeném trhu nutí konkurenci zlepšovat svou nabídku zákazníkům. V České republice, na Slovensku a v Rumunsku je trh otevřený přibližně z jedné třetiny, v Polsku a Slovinsku z jedné poloviny.

Země	Německo	Velká Británie	Finsko	Švédsko	Rakousko	Dánsko	Španělsko	Itálie	Belgie	Nizozemsko	Irsko	Francie	Portugalsko	Řecko
Stupeň otevření trhu s elektřinou (%)	100	100	100	100	100	90	54	35	35	33	30	30	30	30
Stupeň otevření trhu s plynem (%)	100	100	90	90	49	30	72	96	59	45	75	20	0	0
Zákazníci měnící dodavatele														
Elektřina (%)														
- Velcí	10-20	80	30	100	5-10		<5	10-20	5-10	10-20	30	5-10	<5	0
- Malí	<5	>30	10/20	10-20										
plyn (%)														
- velcí	<5	90		<5	<5	0	5-10	10-20	<5	<30	20-30	10-20		

Zdroj:

Commission staff working paper, First report on the implementation of the internal electricity and gas market, Commission of the EC, Brussels, 3.12.2001
Energy market liberalisation in Europe—The case for full liberalisation, Caminus, London, February 2002

Vítr: další rekordní rok

Na 23 300 MW, tedy o 31%, stoupl v roce 2001 ve světě instalovaný výkon větrných elektráren ve srovnání s rokem 2000. Od roku 1995 vzrostl instalovaný výkon o 487 procent, tedy téměř o úctyhodný pětinásobek. V tom samém období kleslo využití uhlí, hlavního paliva pro výrobu elektřiny, o 9%.

Z výše zmíněných 23,3 tisíc MW bylo 17 tisíc MW instalováno v zemích Evropské unie. Tyto nově postavené větrné elektrárny ročně vyrobí přibližně 40 terawatt hodin elektrické energie, což se rovná spotřebě přibližně 10 milionů evropských domácností. Zároveň nahradí 16 milionů tun uhlí (nebo 640 tisíc nákladních vozů s tímto nákladem), respektive ušetří 24 milionů tun CO₂.

V současné době ve světě existuje 16 zemí, které mají instalovaný výkon větrné energie vyšší než 100 MW a Evropská asociace pro větrnou energii (EWEA) si stanovila za cíl zvýšit její využití v zemích EU do roku 2010 na 60 tisíc megawattů.

V České republice však k ničemu podobnému nedochází. Naopak – trend je přesně opačný. Z původních 24 velkých větrných elektráren s celkovým výkonem 6,7 MW jich je v současné době v provozu jenom osm, s výkonem necelých 2,4 MW. Všechny naše větrné elektrárny vznikly v první polovině devadesátých let v době velkých očekávání a malých znalostí. Instalace měly technické problémy, ať již šlo o výrobky tuzemských firem, nebo stroje zahraniční. Proti původním představám dávaly jenom polovinu či třetinu plánované produkce. Období krachu bank poskytujících rizikové úvěry bylo proto i obdobím konce mnohých našich větrných elek-

tráren. Současná přestávka však může paradoxně prospět velkým větrným projektům.

Podají se po zvýšení výkupních cen větrné energie na 3 Kč/kWh trend poklesu zvrátit? Analýzy dosavadních realizací prokázaly, že i při výkupních cenách 2,50 Kč/kWh by bylo potřeba instalaci větrné elektrárny podpořit dotací zhruba do výše 50% ceny investice, aby její provoz za dobu životnosti neskončil konečnou ztrátou pro investora. Bez (státní) dotace se tedy větrná energetika i po zvýšení výkupních cen pravděpodobně stále neobejde.

-tv- a -jk-

Zdroj:

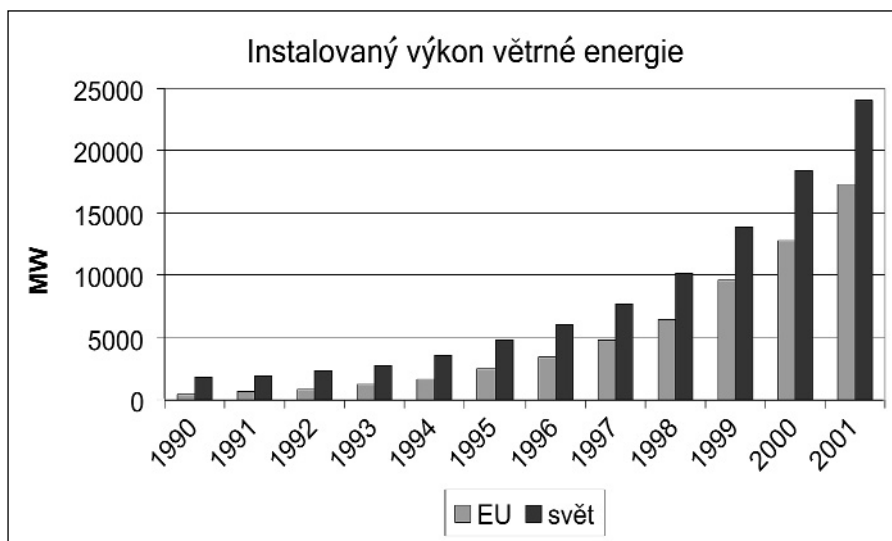
www.earth-policy.org/Updates/Update5.htm
www.ewea.org

www.uspornespotrebice.cz

Jak již název napovídá, ve světě internetu se nachází nová stránka, jejíž obsahem jsou především informace o možnostech, jak ušetřit energii v domácnosti prostřednictvím energeticky úsporných elektrospotřebičů. Vybavenost domácností těmito spotřebiči stále stoupá a tak bude jistě zajímavé vybrat si z obsáhlé databáze výrobků – praček, ledniček, mrazniček a myček nádobí ty, které mají neúspornější provoz z hlediska spotřeby energie. Databáze však obsahuje i jejich prodejní cenu, rozměry a další údaje, jako i rady a tipy pro úsporu energie v domácnosti.

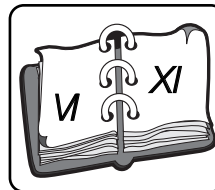
Takže doporučujeme:

www.uspornespotrebice.cz

MW/rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
EU	439	629	844	1211	1683	2515	3469	4772	6458	9645	12822	17319
svět	1743	1983	2321	2801	3531	4821	6104	7636	10153	13932	18449	24000

Konference, výstavy a prezentace Červenec - listopad

2nd European Conference on Green Power Marketing

5.9.–6.9., St. Moritz, Švýcarsko
Kontakt:
Green Power Marketing GmbH
Email: info@greenpowermarketing.org
<http://www.greenpowermarketing.org>

MSV

Mezinárodní strojírenský veletrh
16.9. – 20.9., Brno – Výstaviště
Kontakt: Veletrhy Brno a.s.
e-mail: msv@bv.cz
<http://www.bv.cz/msv>

Energy Efficiency Expo 2002 Sustainable Energy Expo 2002

22.10.–24.10., Londýn, Velká Británie
Kontakt: International Business Events
e-mail: cenglish@iirx.co.uk
<http://www.energy-expo.org/>
<http://www.sustainable-expo.org/>

TZB

Mezinárodní výstava technických
zařízení budov
23.10 – 27.10., Bratislava – Incheba
Kontakt:
Incheba Bratislava, a.s.
e-mail:
inagyova@incheba.sk
Internet:
<http://www.incheba.sk>

Ekoenergie

Výstava s tematikou obnovitelných
zdrojů energie
24.10. – 26.10., Olomouc – Výstaviště
Flora
Kontakt:
Omnis Olomouc, a.s.
e-mail:
jarova@omnis.cz
Internet:
<http://www.omnis.cz>

EEBW: Energie efektivně 2002

8. ročník mezinárodní konference a
výstavy o úsporách energie a obnovitel-
ných zdrojích energie
5.11.–7.11., Praha – Kongresové cent-
rum
Kontakt: SEVEN, Středisko pro efektivní
využívání energie, o.p.s.
e-mail: eebw@svn.cz
Internet:
<http://www.eebw.cz>

Aqua-Therm Praha

Mezinárodní veletrh vytápění, ventilace,
klimatizační, měřicí, regulační, sanitární
a ekologické techniky
26.11.–30.11., Praha – Výstaviště
Kontakt:
Progres Partners Advertising, s.r.o.
e-mail: aqua@ppa.cz
Internet:
<http://www.tzb-info.cz>

Adresy periodik zdarma distribuovaných prostřednictvím internetu:

WWW

www.biom.cz

denně aktualizovaný server s tematikou energetického využití bio-
masy

www.cleanenergy.de

news – online newsletters: seznam internetových prezentací časopisů o
úsporách energie a obnovitelných zdrojích energie z celého světa

directory.google.com/Top/Business/Industries/Energy/Newsletters/

internetové linky na časopisy o energetice od Financial Times Energy
po Global Energy Business

www.eceee.org/latest_news/index.lasso

zprávy o úsporách energie a energetické politice nejen evropských
zemí od organizace Evropský výbor pro energeticky efektivní ekono-
miku

www.etm.cz

Elektrotechnický magazín

www.financninoviny.cz/obory/energetika/

denně zprávy z ČTK o energetice u nás a ve světě

www.eren.doe.gov/newsletter/archive.html

týdenní přehled událostí o úsporách energie a obnovitelných zdrojích
energie od amerického Ministerstva energetiky

www.greenprices.com/eu/registration.asp

novinky ze světa zelené elektřiny, přehled možností koupi elektřiny z
obnovitelných zdrojů v Evropě

www.tzb-info.cz

časopisy: seznam českých odborných časopisů věnovaných energetice,
elektroenergetice, elektrotechnice, obnovitelným zdrojům energie a
úsporám energie

www.svn.cz/cesky/news/zpravodaj.htm

internetové stránky časopisu Zprávy ze SEVEN

www.ekoinfo.cz

pracovní a internetový server pro podporu malého a středního podni-
kání

www.ekolink.cz

zpravodajství a informace – časopisy: vyčerpávající seznam periodik o
životním prostředí v České republice

Zprávy ze SEVEN vydává čtvrtletně SEVEN, Středisko pro efektivní využívání energie, o.p.s. nákladem 2500 výtisků v české a 2500 výtisků v anglické verzi. SEVEN je nevládní a nezisková organizace, jejímž hlavním posláním je přispět k ekonomickému rozvoji a zlepšení životního prostředí zvýšením účinnosti využívání energie. Zpravodaj informuje členy energetické obce o současném dění v oblasti úspor energie v České republice a uvítá příspěvky na toto téma.

Šéfredaktor Juraj Krivosík (juraj.krivosik@svn.cz), předseda redakční rady Jiří Zeman.

SEVEN sídlí na adrese Slezská 7, 120 56 Praha 2. Tel.: (02) 2425 2115, 2424 7552, Fax: (02) 2424 7597, e-mail: SEVEN@svn.cz Internet: <http://www.svn.cz>

Přetiskování příspěvků povoleno s uvedením pramene.

Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., odštěpný závod Přeprava, čj. 1009/96, dne 13. 3. 1996 • ISSN 1213 – 5844